

Läggnings-och skötsel­anvisningar

LÄGGINGSANVISNINGAR - PLANKGOLV

Förutsättningar

Undergolvet skall vara fast, plant, torrt och rent. Temperaturen skall vara minst 18 grader före, under och efter läggningen samt vid lagringen av golvplanken. Där byggfukt förekommer värms lokalen upp och vådras i god tid före läggningen så att rätt inomhusklimat uppnås. Vid lagring av golvplanken gäller samma förutsättningar som ovan. Lagg aldrig golvplanken direkt mot betong vid lagring. Bryt inte förpackningen förrän precis innan läggningen.

Beträffande planheten på undergolvet så gäller att HUS AMA 98 tabell TOLERANSER/3B skall uppfyllas. Detta innebär max 3 mm höjdskillnad vid 2 meters mätlängd samt 1,2 mm höjdskillnad vid 0,25 meters mätlängd. Förhöjningar respektive fördjupningar som överstiger dessa mått skall jämnas ut för att ge ett bra slutresultat. Betonggolv spacklas med avjämningsmassa. Trægolv hyvlas, slipas eller spacklas. På betonggolv som ligger direkt på mark, på lättbetongbjälklag, på golv över varm eller fuktig lokal exempelvis pannrum, tvättstuga eller liknande, samt på bjälklag över ventilerad kryppgrund (torpargrund) och varma golv skall alltid fuktskydd (diffusionskydd eller ångspärr) användas. Rektangulära ytor kan normalt läggas flytande i en sammanhängande yta upp till 100 m². Max golvbredd är dock 12 meter och 8 meter på golvvärme.

Större ytor kräver uppdelning med rörelsefog el-

ler limning/skruvning. Mer komplicerade ytor skall läggas flytande. Exempelvis korridor sammanhängande med rum, eller rum i fil med dörröppning eller valv emellan kräver noggrann planering av rörelsefogarna så att golvet fritt kan röra sig. I sådana fall rekommenderas att lägga golvet i flera, av varandra oberoende, ytor med rörelsefogar emellan. Alternativt limning eller skruvning.

Sortering och översyn inför läggningen

Det översta skiktet på plankgolvet består av massiv trä. Eftersom trä är ett naturmaterial är det därför naturligt att färgnyanser och skillnader i trästrukturen förekommer. Det är därför viktigt att man planerar golvläggningen så att man sorterar golvplanken för att erhålla fina och naturliga övergångar mellan de olika planken. Öppna därför flera paket och välj de plankor som passar att läggas bredvid varandra.

Samtliga golvplank genomgår en kontinuerlig kontroll under hela tillverkningsprocessen på fabriken. Ytskiktet har genomgått en kontroll och har kvalitetsbestämts enligt fabriken's specifikationer. Om man trots detta upptäcker en golvplanka som bedöms vara felaktig så får denna plank inte läggas. Avsyna därför golvplanken noggrant före läggning.

Lagd golvplanka är godkänd golvplanka. Notera, att om en golvplanka felaktigt lagts kan S-golv inte göras ansvarig för slutresultatet.

Läggningsalternativ

Det finns i princip tre sätt att lägga ett plankgolv:

1. Flytande golv, där golvplanken sammanfogas med limning i not/spont.
2. Skruvat golv där golvplanken skruvas mot underlag av annat trägolv, plywood, spånskiva eller bjälklag. Skruvat golv limmas aldrig i not/spont.
3. Limmat mot underlag av betong, plywood eller spånskiva. Golv som är limmad på undergolvet limmas aldrig i not/spont.

Vilket av sätten som skall användas framgår enligt nedan.

Om golvet är litet som i vanliga bostadshus kan plankgolv läggas flytande även på golvvärmesystem. Det snabbaste och mest ekonomiska sättet att lägga ett golv är flytande.

Om ett golv är mer än 100 m² i en del rekommenderar vi antingen att skruva eller limma det.

Vi rekommenderar alltid att limma eller skruva golvet vid golvvärmesystem, även om det kan göras flytande. Limmat eller skruvat golv är betydligt mer stabilt, lättare att reparera och har längre livslängd än ett flytande golv.

1. Flytande läggning

Undergolvet skall vara rena, torra, plana och fasta. Undergolven kan bestå av betong, befintligt trägolv, spånplattor, golvregelskiva, befintlig nålfiltmatta, plastmatta eller linoleummatta. Mjuka heltäckningsmattor måste som regel tas bort.

På betonggolv som ligger direkt på mark, på lättbetongbjälklag, på golv över varm eller fuktig lokal, exempelvis pannrum, tvättstuga eller liknande, samt på bjälklag över ventilerad kryppgrund (torpargrund) och varma golv skall alltid fuktskydd (diffusionskydd eller ångspärr) användas. I bygghandeln finns 0,2 mm åldersbeständig polyetenfolie för detta ändamål. Folien läggs med minimum 200 mm överlapp (som tejpas) på väl rengjorda undergolv. Vik upp folien längs väggen och skär bort kanten när golvet är lagt. Nålfiltsmatta, grålumppapp eller liknande får ej finnas under plastfolien på grund av mögelrisk. Tag bort dessa material i de fall plastfolie krävs enligt beskrivningen ovan.

Stegljudsdämpning i form av foamplast, korkmullepapp eller likvärdigt material kan, om så önskas, läggas ovanpå plastfolien. Detta mellan-material läggs utan överlappning av skarvarna. OBS! Stegljudsdämpande material läggs alltid över fuktspärren-inte under. Vid flytande golv på golvvärmesystem skall golvplanken dubbellimmas vid sammanfogningen. Detta innebär att lim appliceras på notens övre och undre del och låter spanten föra in limmet i notspåret.

Trä är ett naturmaterial, vilket gör att golvplank som lagts flytande kommer att röra sig lite beroende på temperatur och fuktighet. Detta gör även S-golv plank även om de med sin lamellkonstruktion är betydligt mer formstabila än helt homogena plank. Lämna därför ett mellanrum –s.k. rörelsefog – på minst 1,4 mm per breddmeter golv, dock minst 10 mm mellan golv och vägg runt hela golvet. Detsamma gäller även vid trösklar, rör, trappor, pelare, anslutningar till spishällar, stengolv etc. Rörelsefogarna döljs med en list eller en sockel.

2/3. Limning eller skruvning mot underlaget

Undergolven kan bestå av betong, befintligt trägolv, spånplattor, golvregelskiva. Limning eller skruvning mot underlaget innebär att trägolvet rörelser minskas. Detta rekommenderas vid läggning på golvvärmesystem samt för stora ytor.

Underlaget skall vara plant, fast, torrt och rent samt uppfylla kraven enligt HUS AMA enligt ovan. Den relativa luftfuktigheten (RF) skall ligga i intervallet 30–60% och temperaturen skall vara minst 18 grader före, under och efter läggningen. Om byggfukt förekommer bör därför lokalen värmas upp och vädras i god tid innan läggningen så att rätt inomhusklimat uppnås.

Underlag till golv som ska läggas över varm eller fuktig lokal, exempelvis pannrum, tvättstuga eller liknande, samt på bjälklag över ventilerad kryppgrund samt vid varma golv, skall alltid fuktskyddas enligt ovan. Alternativt behandlas med BergerBond PU/E primer eller liknande. Som golvlim används BergerBond M1 eller liknande. Dessa medel saluförs av S-golv.

För skruvade golv används 0,2 mm åldersbeständig polyetenfolie som fuktskydd. Folien läggs med minimum 200 mm överlapp (som tejpas) på väl rengjorda undergolv. Vik upp folien längs väggen och skär bort kanten när golvet är lagt.

Läggning vid golvvärmesystem

S-golv plankgolv fungerar utmärkt på så kallade varma golv. Det är viktigt att hela golvytan har jämn temperatur och där yttertemperaturen uppgår till max 27 grader. Kontrollera med golvvärmeleverantören eller entreprenören att det varma golvet uppfyller kraven för att lägga trägolv. När värmen från det varma golvet passerar genom trägolvet så torkar träet mer än normalt. Ett trägolv som ligger på ett varmt golv är mera känsligt för fukt än ett trägolv utan golvvärmesystem eftersom skillnaden i fuktkvot mellan trägolvet torraste och fuktigaste delar blir större. Detta kan medföra att springor, kupningar och

sprickor uppstår om felaktiga förhållanden medfört att detta uppstått. OBS! Det går inte att hänföra till fabriktionsfel av S-golv golvplank, och godtas därför ej som anledning till reklamation. Observera också begränsningarna av golvvytor enligt ovan. Vid golvvärme skall golvplanken alltid läggas i rummets längdriktning och separeras i dörröppningar. Golv lagda i olika rum ska med andra ord ej vara sammanhängande om de lagts flytande. Limmade eller

skrivade golv kan läggas i obegränsad bredd och längd. Max golvbredd för flytande golv på golvvärme är 6 meter. Större golvvytor kräver uppdelning med rörelsefog eller limning/skruvning.

Ångspärr (diffusionsskikt) skall alltid finnas vid varmt golv. Vid flytande golv på golvvärme skall golvplanken dubbellimmas vid sammanfogningen, d.v.s. man applicerar lim på notens övre och undre del och låter sponten föra in limmet i notspåret.

SKÖTSELANVISNINGAR

Hårdvaxolja

Hårdvaxolja ger en djuppenetrerande ytbehandling på trä. Den är baserad på naturliga vegetabiliska oljor och vaxer. Vid behandling av lamellparkett, massivparkett, plankgolv och naturkork framhäver den naturmaterialets inneboende egenskaper och utseende.

Hårdvaxoljan är extremt vattenavvisande och fungerar även utmärkt på köksbänkskivor, bord, bardiskar mm. En behandlad yta tål spill av vin, öl, cola, kaffe, te, fruktjuice och mjölk. En tålig behandling som varken spricker, flagnar eller bildar blåsor.

Förberedelser

Golv-/rumstemperatur ska vara ca 20° C vid behandling. Vid låg temperatur förlängs torktiden. Rikligt med ventilation är att föredra.

Rengör golvet från slipdamm med noggrann dammsugning. Om golvet skulle behövas fuktorkas, använd en hårt urvriden mopp eller trasa. Våttorka aldrig obehandlade golv.

Behandling

Hårdvaxoljan omröres ordentligt. Håll upp i omgångar i exempelvis målartråg. Doppa rollern/penseln ca 1 cm i hårdvaxoljan och stryk ut ett jämnt lager i träets fiberriktning.

Jobba ett par rader i taget med jämna rollerdrag i träets fiberriktning så att träporerna suger åt sig rikligt. Sparmåla kanterna, samt svåråtkomliga ytor med hjälp av pensel.

Låt torka i ca 12 timmar. Med hårdare kan torktiden förkortas.

Vid grundbehandling behövs endast en till två strykningar, utan mellanslipning. 1 liter räcker till ca 10–14 m² vid första strykningen.

För golvytor med högt slitage, exempelvis kök och hall, rekommenderas en andra strykning. Slipa av golvet med slipduk mellan strykningarna för att få bort bort ojämnheter, dammpartiklar och eventuella resningar. Torka noggrant bort allt slipdamm innan andra strykningen.

Burkarna är med avsikt inte helt fyllda eftersom det ska finnas utrymme att blanda i hårdare och/eller extra färgpigment. Det är dock alltid den angivna mängden olja i burken.

Det nyoljade golvet

Oljan fortsätter att härda den första tiden efter behandling. Därför bör golvet brukas med viss försiktighet. Använd inga mattor första veckan då dessa försvårar och förlänger hårdningsprocessen. Täckpapp av icke diffusionstät slag kan användas, men ej tejpas. Undvik spill av vätskor.

Allmänna råd

Stoppa smutsen redan i entrén. Ha därför alltid en ordentlig avtorkningsmatta innanför ytterdörren och om möjligt även utanför.

Håll temperatur och fuktighet så konstant som möjligt för att undvika alltför stora rörelser i golvmaterialalet.

Skydda parkettgolvet mot alla former av vatten. Torka upp eventuellt spill omedelbart.

Möbler bör vara försedda med möbeltassar.

Städning

Gör till regelbunden rutin att avlägsna synlig smuts. Dammsugning, sopning eller torr-moppning avlägsnar de flesta torra partiklar. Fukttorkning med hårt urvridna trasor eller moppar kan utföras vid behov.

